

Nachwuchsworkshop der Deutsch-Ukrainischen Historikerkommission in Kooperation
mit der Nationalen I.I. Mečnykov-Universität Odesa

Die Erinnerungen an den Zweiten Weltkrieg in der Ukraine und in Deutschland

*Семінар Німецько-української комісії істориків для молодих науковців у співпраці з
Одеським національним університетом імені І. І. Мечникова*

Пам'ять про Другу світову війну в Україні та Німеччині

Odesa, 27.-31. Oktober 2016 / *Одеса, 27 – 31 жовтня 2016*

Leitung: **Polina Barvinska und Kai Struve** / *Керівники: Поліна Барвінська та Кай Штруве*

Donnerstag, 27. Oktober 2016 / Четвер 27 жовтня 2016 року

15.00-16.30 Begrüßung und Einführung in das Thema / *Привітання учасників та
вступ до теми*

(Ort: Restaurant im Hotel Ekaterina II, 5. Stock / *Місце проведення: Ресторан у готелі "*
Екатеріна II", 5 поверх)

16.30-18.30 Stadtführung mit Polina Barvinska / *Екскурсія по місту з Поліною
Барвінською*

Freitag, 28. Oktober 2016 / П'ятниця 28 жовтня 2016 року

(Ort: Nationale I.I. Mečnykov-Universität Odesa, Jelyzavetyns'ka 12 / *Місце проведення:
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Єлизаветинська 12*)

Um 09.00 Begrüßung der Teilnehmerinnen und Teilnehmer an der Nationalen I.I.
Mečnykov-Universität Odesa / *Привітання учасниць та учасників в
Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова*

Prof. Vadym Chmars'kyj (Stellvertretender Rektor der der Nationalen I.I. Mečnykov-Universität
Odesa) / **Проф. Хмарський Вадим Михайлович** (Проректор з навчально-виховної роботи ОНУ
ім. І. Мечникова)

Andrij Kyfak (Referent des Generalkonsuls Deutschlands in Odesa) / **Кифак Андрій
Олександрович** (Референт Почесного консула ФРН в Одесі)

- 09.15-10.30 Vortrag zum Thema „Bestände von Dokumenten über Repressionen aufgrund von Ereignissen im Zweiten Weltkrieg in den Archiven der Oblast Odesa“ / *Доповідь на тему „Документальні джерела про репресії, які пов’язані з подіями Другої світової війни, в архівах Одеської області“*
Referentin: **Lidija Koval’čuk** / *Доповідачка: Лідія Ковальчук*
- 10.30-11.00 Kaffeepause / *Перерва на каву*
- 11.00-12.30 **Volodymyr Babka** (Nizhyn) / *Володимир Бабка (Ніжин): Das historische Gedächtnis als politischer Einflussfaktor in der unabhängigen Ukraine / Історична пам’ять як фактор політичного впливу в незалежній Україні*
Darija Kozlova (Jena) / *Дарія Козлова (Єна): Die gesellschaftliche Erinnerung an den Zweiten Weltkrieg in der Ukraine seit der Unabhängigkeit / Суспільна пам’ять про Другу світову війну після проголошення незалежності України*
- 12.30-13.15 Vortrag zum Thema „Erinnerungen an Babyn Jar in der Ukraine“ / *Доповідь на тему „Пам’ять про Бабин Яр в Україні“*
Referentin: **Tetjana Kušnir** / *Доповідачка: Тетяна Кушнір*
- 13.30-14.30 Mittagessen / *Обід*
- 15.00-16.30 Besuch des Holocaust Museums Odesa und der Gedenkstätte für die Opfer des Holocaust / *Екскурсія до Музею «Холокоста – жертв фашизма» та Меморіального комплексу пам’яті жертв Голокосту (Прохоровський сквер)*
Referentin: **Sofija Švec** / *Доповідачка: Софія Швець*

Adresse /*Адреса*: vul. Mala Arnauts’ka 111 / *вул. Мала Арнаутська, 111*

- 17.00-18.30 Projektpräsentationen und Diskussionen / *Презентації проектів та дискусія*

(Ort: Nationale I.I. Mečnykov-Universität Odessa, Jelyzavetyns’ka 12 / *Місце проведення: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Єлизаветинська 12*)

Juliane Niklas (München) / *Юліане Ніклас (Мюнхен): Repräsentationen des Zweiten Weltkrieges/ Großen Vaterländischen Krieges, des Nationalsozialismus/ Faschismus und des Holocaust in Belarus und der Ukraine im staatlichen und nichtstaatlichen Gedenken / Репрезентації Другої світової війни/Великої Вітчизняної війни, націонал-соціалізму/фашизму та Голокосту у Білорусі та Україні в державних та недержавних формах пам’яті*

Marie Bettine Schwarz (London, Prag) / **Марі Беттіне Шварц** (Лондон, Прага): Veränderungen der Erinnerung an den Zweiten Weltkrieg/ den Großen Vaterländischen Krieg vor dem Hintergrund des Konfliktes in der Ostukraine / *Зміни в пам'яті про Другу світову війну/Велику вітчизняну війну на тлі конфлікту у Східній Україні*

Samstag, 29.Oktober 2016 / СубОта 29 жовтня 2016 року

10.00-11.00 Besuch der Ausstellung "Odesa und die Region im Großen Vaterländischen Krieg 1941-1945" im historisch-landeskundlichen Museum in Odesa / *Відвідування експозиція "Одеса і край у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років" в Одеському історично-краєзнавчому музеї*

Adresse /*Адреса*: vul. Havanna 4 / *вул. Гаванна, 4*

12.00-13.30 Besuch des Denkmals der heroischen Verteidigung von Odesa durch die 411. Küstenbatterie / *Екскурсія до Меморіалу героїчної оборони Одеси 411-ої берегової батареї*

14.00-15.00 Mittagessen / *Обід*

15.00-19.00 Projektpräsentationen und Diskussionen / *Презентації проєктів та дискусія*

(Ort: Nationale I.I. Mečnykov-Universität Odessa, Jelyzavetyns'ka 12 / *Місце проведення: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Єлизаветинська 12*)

15.00-17.15 **Martin Rohde** (Göttingen) / **Мартін Роде** (Гетінген): Zwischen Erinnerung und Amnesie - Probleme der Holocaust-Aufarbeitung in der Westukraine / *Між пам'яттю та забуттям - проблеми опрацювання Голокосту у Західній Україні*

Andrij Pykalo (Charkiv) / **Андрій Пикало** (Харків): Bewertungen der sowjetischen Vergangenheit in den mündlichen Erzählungen über den Holocaust in der Ukraine/ *Оцінки радянського минулого в усних історіях про Голокост в Україні*

Iryna Motorna (Berezan´) / **Ірина Моторна** (Березань): Gedenken an die Opfer des Genozids an den Roma in Transnistrien in der Ukraine seit der Unabhängigkeit / *Комеморація жертв геноциду ромів у Трансністрії в роки незалежності України*

17.15-17.30 Kaffeepause / *Перерва на каву*

17.30-19.00 **Verena Meier** (Heidelberg) / **Верена Маєр** (Гайдельберг): Kontinuitäten und Diskontinuitäten in der Geschichte und Erinnerung an die Ausbeutung von sowjetischen Kriegsgefangenen als Zwangsarbeiter /

Непереривність та злами в історії та пам'яті про експлуатацію радянських полонених як примусових робітників

Viktorija Stepanova (Mykolajiv) / **Вікторія Степанова** (Миколаїв):
Deportationen der südkrainischen Bevölkerung zur Zwangsarbeit und die Nachkriegsbewegung der Repatriierten 1941-1947 / *Депортації населення Півдня України на примусові роботи до гітлерівської Європи та повоєнний рух репатріантів 1941-1947 рр.*

Sonntag, 30. Oktober 2016 / Неділя 30 жовтня 2016

09.00-11.00 Besuch des Staatlichen Archivs der Oblast Odesa: Überblick über die Archivbestände zum Zweiten Weltkrieg / *Екскурсія до Держархіву Одеської області: Огляд фондів архіву пов'язаних з історією Другої світової війни*

Referentin: Lilija Bilousova / *Доповідачка: Лілія Білоусова*

Adresse / *Адреса: vul. Žukovs'koho / вул. Жуковського, 18*

11.30-13.00 „Die Ukraine im Zweiten Weltkrieg: Einblicke in die aktuellen Schulbücher“ / *Україна у роки Другої світової війни: огляд сучасних шкільних підручників*

Referenten: Vadym Chmars'kuj und Taras Vinckovs'kuj / *Доповідачі: Вадим Хмарський та Тарас Вінцовський*

13.00-14.30 Mittagessen / *Обід*

15.00-18.30 Projektpräsentationen und Diskussionen / *Презентації проектів та дискусія*

(Ort / *Місце проведення: Nationale I.I. Mečnykov-Universität Odesa, Jelyzavetyns'ka 12 / Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Єлизаветинська 12*)

14.30-16.00 **Jasmin Söhner** (Heidelberg) / **Ясмін Зьонер** (Гайдельберґ): Deutsch-sowjetische Justizkooperation bei der Strafverfolgung von NS-Verbrechen / *Німецько-радянська співпраця у судочинстві під час кримінальних справ щодо націонал-соціалістичних злочинів*

Jelyzaveta Pal'čyns'ka (Kyjiw) / **Єлизавета Пальчинська** (Київ): Die Mittel zur Schaffung des "Neuen Menschen" in einem totalitären Staat am Beispiel des Dritten Reichs und der Sowjetunion (mit Schwerpunkt auf den dort gegründeten Jugendorganisationen) / *Засоби творення «нової людини» в тоталітарній державі: на прикладі Третього Райху та Радянського Союзу*

16.00-16.30 Kaffeepause / *Перерва на каву*

16.30-18.00

Alina Koval' (Kyjiw) / **Аліна Коваль** (Київ): Jugendjahre und Persönlichkeitsbildung des letzten Oberbefehlshabers der UPA Vasyl' Kuk (1913 – 1934) / *Юнацькі роки та становлення особистості останнього головнокомандувача УПА Василя Кука (1913 – 1934 рр.)*

Oleksandr Ponupaljak (Kyjiw) / **Олександр Понипаляк** (Київ): Levko Krys'ko im Unabhängigkeitskampf. Leben und Wirken eines Untergrundkämpfers der OUN und Befehlshabers der UPA / *Левко Крисько у визвольних змаганнях. Життя і діяльність підпільника ОУН і командира УПА*

Montag, 31. Oktober 2016 / Понеділок 31 жовтня 2016

10.00-12.00

Abschlussdiskussion / *Заклучна дискусія*

(Ort: Restaurant im Hotel Ekaterina II, 5. Stock / *Місце проведення: Ресторан у готелі "Екатеріна II, 5 поверх*)